

การใช้พืชสมุนไพรยับยั้งเชื้อแบคทีเรียในกบนาที่เป็นโรคตาขุ่น
Study on Medicinal Plants for Inhibiting Bacterial in Infected Common Lowland Frogs
[*Hoplobatrachus rugulosus* (Wiegman)] in vitro

ทัศนีย์ คชสีย์^{1*} เพลินพิศ ธารีเธียร² สุระเชษฐ์ จันทร์ประเสริฐ² และ ปฐมาพร เอมะวิศิษฐ์³
Tadsanee Choshasee, Ploenpit Tareetien, Surachead Junprasirt and Patamaporn Amavisit

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาชนิดพืชสมุนไพรที่สามารถยับยั้งเชื้อแบคทีเรียในกบนา ที่เลี้ยงในอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จากการศึกษาสามารถแยกเชื้อแบคทีเรีย *Aeromonas hydrophila* (Chester) และ *Escherichia coli* (Migula) ได้จากกบนาที่แสดงอาการตาขุ่นและมีอาการทางประสาท จากนั้นนำสารสกัดขยายของขมิ้นชัน *Curcuma longa* L. บอระเพ็ด *Tinospora crispa* (L.) Miers ex Hook.f & Thomson บัวบก *Centelia asiatica* (L.) Urb. ไพล *Zingiber montanum* (J.König) Link ex A.Dietr. และ ฟ้าทะลายโจร *Andrographis paniculata* (Burm.f.) Wall. Ex Nees มาทดสอบประสิทธิภาพในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียที่แยกได้ด้วยวิธี disc diffusion พบว่าเส้นผ่านศูนย์กลางของ clear zone ของสารสกัดต่อเชื้อ *A.hydrophila* (Chester) มีค่าเท่ากับ 14 15 15 17 และ 12 มิลลิเมตร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของ clear zone จึงได้เลือกสารสกัดของบัวบกและไพลมาใช้ในการทดลองต่อไป เพื่อหาความเป็นไปได้ในการนำพืชสมุนไพรมาเสริมในอาหารสำหรับเลี้ยงกบนา

คำสำคัญ : กบนา พืชสมุนไพร บัวบก ไพล *Aeromonas hydrophila* (Chester)

^{1*} คณะวิชาสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา ตู้ ปณ.21 ปทจ.พนมสารคาม
จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 e – mail : chachoengsao_agr@hotmail.com

² งานประมง ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม
จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 e – mail : woramiting@thaimail.com

³ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
e – mail : fvetpaa@ku.ac.th